

PERIÓDICH VERMELL

:: SALUT PÚBLICA :: INTERESSOS POPULARS :: ARTS Y LLETRES ::

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 2 quartos
 Surten a llum ab tota regularitat a lo menos una vegada
 cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 6 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 6
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. 8 reals trimestre
 Països de la Unió Postal. 10 id
 Dona números extraordinaris sempre que ho demanar
 las circunstancias

GENEALOGIA POLITICA

Dos son los partits polítichs que hi ha á Espanya en lo que va de sigle.

L' un moderat y voluble com una noya capritxosa; l' altre antiquíssim y arrelat; en una paraula, l' un lliberal y l' altre absolutista (anomenat també carlí).

Los demás partits deuen son origen á aquestos dos.

Lo partit lliberal, subdividit ab varios, ha produhit lo progressista (partit que ja no existeix), lo radical, lo demócrata, lo possibilista y l' federal.

Ab gent de totas procedencias s' ha format la esquerra dinástica ó siga l' partit del *gazpacho-liberal-multicolor*, conjunt d' elements tan heterogéneos que may farán res de bo, per la varietat de criteris que dins s' hi bellugan.

Aquets fraccionaments casi bé sempre han sigut ocasionats per obcecacions ó reformas doctrinarias, ó per ambicions personals.

Aixís es que 'ls descendents del partit lliberal, excluhint lo progressista, han sigut los que menos temps han governat, per mes que sempre han contribuhit á donar forsa vital á totas las situacions, causa tal volta filla del afany de figurar, y s' han cuydat tan poch de encausar la opinió pública per las corrents de son dogma, jamay concret ni definit, efecte dels transfugas y tunantes qu' entre ells hi medran. que sempre han sigut lo sach dels cops

dels partits madús. Y á mes del poch acert que tant los ha caracterisat, quan han sigut dalt del candeleró s' han lluhit de tal modo, que no han sigut bons per fer bé ni per fer mal, en una paraula, ni han fet ni han deixat fer; sempre rodejats de sos mes encarnissats enemichs han tingut por de desfersen, convertintse per aquest sol fet en butxins del poble espanyol, que esperant baix sa tutela una reforma radical en totas las administracions del Estat, ha vist falladas sas esperansas de millorament, per haber tingut fe en uns homes tan faltats de energia y virilitat, com sobrats de ignocencia y de sentit práctic.

Los partits descendents del absolutisme com son lo conservador-lliberal, constitucional y centralista, qu' es la fusió d' avuy dia, son lo reflexó del moderat y unió-lliberal, que 's consideran com á morts; donchs son los mateixos, pero disfressats; si algunas individualitats no s' han adherit á l' un ó á l' altre, haurá sigut per efecte de cert pudor polítich, per lo pes é importancia en que 's deuen creure, ó pe l' despit de veure que 'ls punts mes importants ja estaban recompartits, ó per no poguer esser lo cap-de-colla de uns ó altres; mes sempre á la guayta, esperant la ocasió oportuna per incorporarshi y segons las circunstancias ho aconsellin.

Aquets partits son los que mes s' han distingit per actes de barra de tota mena, constituhint lo tot un arsenal tan inmens, que seria difícil sino impossible citarne un

sol sens que 'ls hagués de citar tots; ¡tan llarga es sa historia punible!

Los constitucionals també han sigut lliberals á intermitencias; magnificencia, valga la paraula, que 'ls espanyols han pagat ben cara.

Verdaders llimpia-botas de la monarquia, han fet tots los papers de l' auca per aguantarse contra vent y maretj, importantoshi en tot temps un pito rompre 'ls compromisos qu' en las oposicions han contret ab lo país.

Lo partit absolutista, engendro de tots aquets, qual caixa de Pandora ha escampat per Espanya tota mena de mals, que per son espurg serán encara necessaris alguns sigles, á fi de que 's morin per sí mateixos, víctimas de la insignificancia y del despreci públich.

Veus' aquí l' absolutisme degenerat ó civilisat, que en altre temps habia ostentat los lemas de *altar y trono*.

Y en resúmen, si 'ls espanyols creuen esperar res de bo d' aquest trilogi de partits que desde la restauració manegan las cireras, que posin lo cul en remull y qu' esperin tranquils que ja 'ls ho dirán de missas.

Los demás partits polítichs que no 's mentan aquí, es porque no valen la pena d' ocuparsen.

Tal es sa insignificancia. Son comparables als terrenos plutónichs, que ja surten, ja desapareixen, seguint lo curs regular de las revolucions geològicas. Lo poble espanyol, que ab tanta freqüen-

cia ha sigut lo comparsa de totes aquestas patuleyas, ha de recorre á las fonts de la instrucció, puig de lo contrari may se li mourán las trenyinas del cervell, y sempre viurá en una ignorancia completa dels drets que per la rahó natural li pertanyen.

W. ***

LAMENTOS D' UN MESTRE D' ESTUDI

Flach del temps que dejunava macilent, trist y aburrit, dins de sa cambra una nit un mestre aixis exclamaba:

¡Trista vida!... ¡erudel mon!... deya un sabi (¡bon preludi!) que 'ls mals del mon somnis son: se coneix que Calderon no era cap mestre d' estudi.

Tant de bó que aquesta gana que 'm rosega 'l ventre ¡ay! somni fos ó il·lusió vana; sempre són mon sér demana y sols gana tinch; són... may.

¡Vint anys fa que mestre só ab títol y nombrament! ¡vint anys que visch malament! no mes faig festa majó quan tasto un bocí calent.

Set ó vuyt anys endarrera cobrava la paga entera: la paga va anar menguant y avuy per alt va passant... ¡Y d' aixó 'n diuhen carrera!

Jo ensenyo ab gust sens igual la llengua espanyola llisa qu' es mon deber principal: tot ho ensenyo y per mes mal fins ensenyo... la camisa.

Jo no sé lo qu' es un tech: ferse un tip, per mi, es engany: lo bacallá es mon company, puig, la carn... no la coneix: ¡per mi es quaresma tot l' any!

Passo 'l temps, desesperat, sempre pres de foll desfici: fer badalls es mon ofici: tant y tant he badallat que fins ho he agafat per vici.

¡Mestre d' estudi!... ¡ay de mi! ¡Oh, mártir d' obligacions quant t' obligan á patir! ¿que 'n faig de donar lliçons si 'n necessito per mi?

Del modo mes vergonyós me veig tractat com un neci: ¡Quin estat mes llastimós! ¡Y com si un mestre no fos l' home mes digne de apreci!

Si 'l dejuni, del infern lliura molts cops al mortal, jo, ab aquest dejuni etern, puch anar del cel cap dalt donant gracias... al Govern.

Fent un badall, abatut, y d' exclamarse cansat va quedá 'l mestre callat, demunt d' un catre ajegut mitj mort de debilitat.

PEPET DEL CARRIL

El Reformista nos fa saber en son últim número que per ara deixarà de sortir á Sabadell y que procurarà apareixe per Madrid tan prompte puga.

Com li debém una contestació, aném á pagarli desseguida, puig si haguessem pogut pensar qu' era tan curta la vida del Reformista, ja li hauriam donat temps de discutir un xich mes sobre 'ls drets individuals, dels quals segons nostre humil parer, ne te 'l citat periódich tan equivocada

idea, que, sino la reforma, lo dictat de demócrata li ve ab aixamplas, y 'l de revolucionari li está tan be com á un santeristo duas pistolas.

El Reformista torna á insistir en que 'ls drets individuals son llegislabes, reglamentables, y per apoyar sa tésis, diu:

«Un home sol no pot gosar de sos drets; donchs se juntan ab un altre y diuhen *femtal ó qual cosa* y ja tenim lo principi de la ley civil. ¿Cumpleixen la ley? donchs aixó es la llibertat.»

Lo que es aixó, senyor Reformista, es demostrar que teniu lo cap vuyt ó plé de vent en aquestas materias que tant voléu manosejar, y que sempre que volguéu dirvos demócrata y revolucionari, al mes petit análisis 'us trobaréu tocant lo violon.

Primerament: Los drets individuals los pot gosar y disfrutar per ell tot sol qualsevol humá. Per lo que necessita viure en societat no es pas pera garantir sos drets individuals, sino *pera procurar-se la major suma de benestar possible moral y material*, ó mes ben dit y mes cla, *pera aplicar los fruyts de la civilisació en benefici de la colectivitat*.

¡Vol El Reformista un exemple práctic de aixó, ja que de altre modo lo trobém bastant duret de cervell per entendrens? Donchs atenga.

Suposí per un moment que en lo mon no hi ha res organiat. Segons El Reformista, precisa sentar bases pe 'ls drets individuals. Donchs es precis reunir delegacions y que per exemple digan cóm se te de fer us dels drets de reunió, associació, imprenta, etc. ¿Aixó es lliberal, aixó es democrátich? ¿Necessita la gent del Reformista, per reunir-se, per associarse, per publicar un periódich, que li digan de quina manera te de ferho? ¿No troba que té dret de reunir-se, de associarse, de publicar un periódich, PER DRET NATURAL, sense que ningú puga dictarli tals ó quals reglas? Donchs aquí te lo *ilegislable*, es á dir, lo *IRREGLEMENTABLE* dels drets individuals. *La llibertat del individuo no te mes barrera que 'l respecte á la llibertat dels altres*.

La gent del Reformista, com tothom del mon, segons lo pur criteri democrátich, te 'l DRET NATURAL, y per lo tant *ilegislable*, *ingarantible*, *irreglamentable*, es á dir, *INALIENABLE*, de associarse, reunir-se, comunicarse del modo, forma y manera que tingan per convenient, per estranya y estrafalaria que puga ser la forma, manera y modo en que ho fassin. Tenim, donchs, que *tot modo indicat* de fer us de aquets drets, *es tiránich y atentatori als mateixos*.

¿Entén ara nostre principi de que *qui pretin ja garantir los drets individuals será sempre un tirá y un usurpador*? ¿Se ha fet ara cárrech de lo que serveixen las lleys pera *garantir* los drets individuals?

Aném ara á la segona part.

El Reformista ha confós llastimosament lo *pacte económich*, es á dir, *la associació humana pera disfrutar los beneficis de la civilisació*, ab la garantía (!) dels drets individuals, y de tan garrafal equivocació,

deduhintne conseqüencias, s' enfila fins á perdres de vista y á sentar afirmacions en son fondo tan absolutistas com ho farian los mateixos partidaris de Cárlos VII, á pesar de creures El Reformista—y també li creyém nosaltres—tan lluny de aquella gent.

Lo que no pot gosar un home per ell tot sol son los beneficis de la civilisació, ja en aliments y abrichs, com, y aquest es lo principal element de vida, en arts y en ciencias; y per conseguir aixó, sens lo qual avuy no es possible la vida en los pobles civilisats, te imprescindible necessitat de viure en societat. ¿Qué haa de fer donchs los del quiento del Reformista al dir *femtal ó qual cosa*? No pas res que siga sobre 'ls *drets individuals*, sino sobre la *vida colectiva*. Per exemple tindrán de ocuparse en facilitar los cambis, la producció, las comunicacions, etc., etc.; tindrán també necessitat de ocuparse de la resolució dels problemas científichs en benefici general, de la higiene pública, etc., en una paraula, de *tot quan afecti á la vida colectiva relatiu á son major benestar*, que es la verdadera civilisació.

Aixó es lo que avuy en sociología se 'n diu lo *pacte económich*, renovable y revocable á tot hora á voluntat dels que l' han formulat, y aquí te demostrat El Reformista com, SENSE LLEYS, «se practican y respectan los drets individuals y 's viu la vida de la civilisació procurant lo major benestar possible á la humanitat, ja en sa part moral y material, com en la intelectual.»

Y no volem fernos cárrech de cap de las moltas xavacanadas del Reformista, perque no podriam tractar l' assumpto en serio com avuy hem fet y perque no 's queixés nostre contrincant de que 'l posém en ridícul; pero sí li dirém avans de acabar que si per algú pot resultar *temps perdut*—com titula son article El Reformista—aquesta polémica sobre 'ls drets individuals, no creyém pas que siga per ell, puig li fa molta falta coneixe á fons aquesta materia si no vol trobar-se, com en la present ocasió, confonent y creyent iguals cosas tan distintas com drets individuals y pacto económich, y donant lloch á ensenyar la orella y fer veure que 'ls *reformistas viraltins* no mes han sortit mestres en la ciencia de tocá 'l violon.

No es pas res la serracina qu' entre 'ls possibilistas s' está armant á conseqüencia de que sos correligionaris valencians anaren á rebre al rey y fins portaren lo tálam per acompañarlo á la catedral.

Jo no entench de qué mouhen tanta fassessia.

En Castelar fent discursos en favor dels frares, y sos correligionaris anant á festejar al rey trobo que no hi ha cap diferencia.

¡Y ara venen ab escarafalls!

Com si lloch á n' cadurias. ¡Santa

La obr SIGLO XI tres, acal blicació

L' inter en lo pú gran favo

Tant pe escrita, c que desc aquest si recoman tém en as joya histo

Se susc la Univer rías y cer nya.

La obr elegantm tapas, cos

Tenim pesseta, Barcelon hi ha un ahont, se céntims

Aixis sense qu municipi

No vó del estau desgraci debém a en los es decimal llas del

Pero, nera es mal, qu converti ¡Aixó

Caricic

Lo dir sigut pe fiscal d' criminal Libertad

Lo ma lencia.

Id. id celona.

Id., id drit.

Al Por á las cos

Id., id

Id., id Aviat

xa Ampl

Com si la papissa Emilia no dongués lloch á n' aixó, y molt més ab sas *conser-vadurias*.

¡Santa Ignocencia!

La obra GARIBALDI. HISTORIA LIBERAL DEL SIGLO XIX, editada per D. Evaristo Ullas-tres, acaba de quedar terminada en sa pu-blicació per entregas.

L'interés que aquesta obra ha despertat en lo públich ha sigut immens, obtenint gran favor en totas parts.

Tant pe 'l sa criteri lliberal ab que está escrita, com per la abundancia de datos ab que descriu tota la historia universal de aquest sigle y part del passat, es dita obra recomanable baix tots conceptes, y no dup-tém en assegurar que ab ella se obté una joya histórica de gran valor intrínsech.

Se suscriu en casa del editor, Ronda de la Universitat, 6, y en las principals llibre-rias y centros de suscripciones de tot Espa-nya.

La obra acabada, que forma dos tomos elegantment encuadernats ab magníficas tapas, costa tan sols 93 rals.

Tenim entés que vint y cinch céntims de pesseta, convertits á la moneda usual de Barcelona, fan un ral justet, justet. Pero hi ha un estanch en lo carrer de Ponent, ahont, segons se 'ns diu, per vint y cinch céntims exigeixen deu cuartos.

Aixís va passar á dos ceguets l'altre dia, sense que hi valgués la intervenció d' un municipal.

No volém creure que 'ls encarregats del estanch tractessen d' aprofitarse de la desgracia dels dos compradors, sine que debém atribuirho á la costum establerta en los estanchs, de contar ab un sistema decimal que s' estira y s' arronsa com lo llas del Sr. Rius y Taulet.

Pero, ara díguintme vostés, ¿quina ma-nera es aquesta d' estirar lo sistema deci-mal, que *vint y cinch céntims* arribin á convertirse en *deu cuartos*?

¡Aixó hi 'n Camatxo!

Caricias dels fusionistas á la premsa:

Lo director de *La Lucha*, de Sevilla, ha sigut portat als tribunals per lo senyor fiscal d' Imprenta, instruhíntseli causa criminal per un article titulat *El Curay la Libertad*.

Lo mateix li passà al *Palleter* de Va-lencia.

Id. id. á *La Correspondencia* de Bar-celona.

Id., id., al director de *El Motin*, de Ma-drit.

Al *Porvenir* l' hi han clavats 500 pessetas á las costellas.

Id., id., id., á *La Propaganda Liberal*.

Id., id., id., á *Las Ocurrencias*.

Aviat s' estarà mes tranquil fent de Pan-xa Ampla que de periodista.

¡¡¡Brrrrr...!!!!

¡¡Ay!! ¡¡Ay!! ¡¡Ay!!

Llegeixin, llegeixin y no cridin gayre.

S' han descubert en l' estació del carril de Málaga setze caixas ab 50,000 cartutxos de fusell.

Diuhén que 'ls enviavan de Granada de-claratats com á mineral.

Jo enviaria las setze caixas al exámen de las Academias de Madrit.

Pot ser ab lo microscopi trobarían l' existencia d' un' altra filoxera.

La filoxera nihil.

L' Ajuntament de Manresa, carca fins al moll del os, també sortí á doblegar la es-pinada devant de D. Alfons.

La Joventut católica, frares de levita y jesuitas vergonyants també volgueren fer la rialla á las altas instituciones.

¡Oh poder del sol que mes escalfa!

Fins los carcundas se disfressan de al-fonsins.

Un diputat provincial y un regidor de Lleyda, possibilistas, també han anat á complimentar á D. Alfons.

Y 'ls carcas de Manresa, idem.

Decididament la monarquía prospera, puig al lastre de las *honradas masas* car-cundas s' hi afegeix lo lastre possibilista.

¡Vaya un lastre mes desinteressat!

Ja veurém quin efecte farà aquest lastre quan vinga una tempesta.

Los sargentos fusellats.

Diu *El Liberal*:

«Nos preguntava la *Correspondencia Mi-litar* quin era lo trist incident ocorregut en lo moment crítich del fusellament dels sargentos de Sto. Domingo.

»Veusho aquí contat per *El Correo Mi-litar*:

»A la primera descárrega en caygueren dos, un de mal ferit, que 's quedá agenollat, y l' altre sá y bó, tenint de ferse una segona descárrega. Los mateixos soldats insurrectes foren los executors de la sen-tencia.

»Quan se verificaba lo desfile, s' alsá un dels quatre sargentos demanant perdó, y una tercera descárrega li llevá la vida.

»La muller d' un dels ajusticiats malpari; la d' un altre es casi una noya, te dos fills, y encara ignora la desgracia.

»Aitres noticias nos tramet lo correspon-sal, que guardém per millor ocasió.

»Lo sargento Alonso tou qui sufrí la ter-cera descárrega.»

Del trempat setmanari valenciá *El Pa-lleter*, trayém lo següent suelto:

Pos señor; es el cas, que D. Chusep Ma-ria Sales, qu' es l' alcalde del rey mes guapo y mes farol de tots els alcaldes reals, telegrafía á Burriana dient: que si li donaben paraula d' entusiasmarse quant passara per allí el tren real, ell faria que se variara el itinerari, y parara en aquella estació.

El achuntament de Burriana, contestá: ¡Mos entusiasmarém!!!

En sinc minuts avisaren al clero, al 16-

ven chuche municipal, alguasils, serenos, guardes de monte, Guardia sivil, soldats de línea, carabineros, y la música dirichi-da per la intelichent batuta del rechidor sabater.

Despues se dedicaren á hermosechar les sehues persones, y se vestiren de má de florero. N' habia molts qu' hasta portaben guants. Algun atre, per no presentar al descubert un floronco y evitar á la real persona la mala vista, se feu un redolinet de tafetá, molt grasiós, y tapá la caca.

Preparats d' esta manera, y fent acopi d' entusiasmo, anaren cap á la estació en columna serrá.

Espera qu' espera... Espera qu' espe-rarás...

—¡Ya ve!!!!!!...

¡Ta ta ta chim... ta chim... ta...

Tota la chent s' arremoliná. El achunta-ment pren posiciones al costat de la vía; el alcalde se torna groc y no sap com escomensar el discurs; els masers vestits en capes roches, se tiren les mases al coll, y ú d' ells, casi li esclafa el nas al sindic en una masá.

¡Ya está ahí!!!!!!

El chuche municipal, no volent que li guañaren la má, escomensá á cridar:

¡Vi... vi... vi... vi!!!!!!

Y no pogué acabar.

El tren real pasá com una exalació, y els individuos del achuntament, y Pegaet, Churruca, Manotas, Punches (menor), Pitonisa, Desgrasiado, Ulleretes, Minins, Asar, y el venerable Campanilla, el clero, el *jóven* chuche municipal, alguasils, ma-sers, guardes de camí, guardia sivil, cara-bineros y músics, se miraren uns als altres, acacharen el cap y s' entornaren á Burria-na, presidits per una *turba multa* de mo-ñicots, tocant flautes de caña.

Entonses el chuche municipal pogué acabar la frase, y encara qu' en prou des-aliento, digué:

¡Va!!!!!!

Cuan vullga el señor don Chusep Maria Sales, pot tornar á escriure á Burriana pa-que s' entusiasmen.

A Lleyda l' arcalde demaná dias passats que 'ls vehins guarnissin los balcones y tanquessin los establiments en senyal d' alegría.

Y ara no 's vagen á creure que los lley-datans deixessen al arcalde ab un pam de nas, no; tres varen tancar la botiga... y vamos, *tres* ja fan número: son *una pila*.

Y ab tal motiu diu *El Pacto*: «convinguém en que 'l Sr. Lopez Molins es un dels arcaldes mes populars d' Espanya.»

Prou que 's veu ¡Burrango!

De Palafrugell nos escriuhén perque fem assaber que s' ofereix una pesseta per exemplar del celeberrim n.º 136 d' *El Obrero*.

Nosaltres d' un exemplar de tan rarí-sim número fins arribariam á donarne un duro... que mes valdria per un parell de pollastres; es cert, pero quan un te desitj de una cosa, y aquesta va tan escassa com aquell n.º 136, es barata, per diners que valga.

Mes caricias fusionistas.

Traduheixo:

Un redactor de *El Liberal* gravement fe-rit y bastonejat.

Lo director del *Pacto de Aragon* bastonejat també é igualment ferit de gravetat.

Lo director de *La Broma* condemnat á sis anys de presó, tres de desterro y la mar de multas.

Un redactor de *La Vanguardia*, lo senyor Béjar á punt de carregar ab una sentència semblant.

Donchs, no hi ha mes; será qüestió d'abandonar l' ofici.

A Espanya l' únich que prospera son los cárrechs vitalicis.

Diuhem que tenim crísis.

—¿Y á mi qué? pot ben dir 'l poble.

—Es que diuhem si en Martínez Campos te ja firmada la dimissió.

—Home, me 'n alegro de saberho.

—Pero ¿no t'entusiasmas?

—No hi ha de qué. Al cap y al fi sempre resulta veritat aquell adagi de la nostra terra:

De moliner pots mudar...

Ha comensat á veure la llúm pública á Vilanova y Geltrú un altre setmanari catalá ab lo títol de *Fruyta del Temps*.

Agrahim la visita que li retorném gustosos.

El Progreso de Madrit ha rebut aquella visita que costa 500 pessetas al periódich á qui volen distingir los fusionistas.

¡Que sia l' enhorabona! senyor *Progreso*.

Nosaltres no desitjém tant honor.

A ROSETA

ROMANS ROMÁNTICH

Avuy, nina, vull distreurem,
y no sabentne qué fer,
hi pensat passarne un rato
ocupant per tu un moment
y ferte llegir la historia
de lo qu' es antich y vell.
Tocant los rumors que corren,
ab cinch setmanas no mes,
lo temps just que vaig gastarne
per ferte petá de dents;
tant sols perque t' alababas
que un jove, per mes que fes
no 't faria dar dos passos
ni de tort ni de través;
y perque no diguis cosas
sens pensarlas molt mes bé.
Tu sabs qu' una sola carta
que á mans te la varen fer,
va ferte fer mes posturas
que fa un moli paperé;
y per memoria un cert dia
que vaig veni espressament,
¿Te recordas quan marxava
de tot lo que vares fer?
¿Tens present que vas cridar-me
en aquell punt tant desert,
que ni lo sol s' hi oviraba
per lo espés de uns taronjers,
y que 'n alli t' amagares
com aquell que res no fes,
y que de apropeta torre
te veigeren, nina, 'ls fets?
Puig si tot aixó recordas
á mi 'm recorda també;
mes per acabar vull dirte
y no ho prenguis malament;
que per un may mes no diguis
d' aquesta aygua no 'n beuré.

FEDERICO HUETE

Aviat comensarém á publicar uns articles sobres l' *Infern*, que recomanem á tots aquells que no hi cregan, y á los que tingan por d' anarhi.

En dihentlos que serán originals del *Eléctrich*, aquell de las *Apuntacionetas*, ja poden suposar que serán gustosos.

Lo compte de Chambort ha mort.

Y la Divina Providencia ha volgut que morís en una diada ben senyalada: lo dia de *Sant Bartomeu*, aquell mateix dia en que tantíssims hugonots morian assassinats en los carrers de Paris.

Ara crech ab la sabiesa del dit de la Divina Providencia.

Los llegalistas francesos han reconegut la gèlatura del comte de París.

Y aquest bon senyor, que ja deu tenir la corona de Fransa coll avall, tot seguit ha fet grabarse las armas reyalas per estampar en los seus papers y ja firma *Philippe* com si fos un rey de debó.

A n' aquest mestre si que se li podria dir:

*Soñaba el ciego que veia
Y eran ganas que tenia...*

La Montaña de Manresa diu que carcas molt significats d' allí se preparan, tirant al blanch en lo domicili d' un frare casulá fabricant de xacolata.

Está molt bé; que 's preparin, que 's preparin.

Després ja vindrém los lliberals y dirém:

—¡Apunten! ¡¡Fuego!!

Y farém blanco.

En los hospitals militars de Paris, servits per *germanas de la Caritat*, s' obliga als malalts á resar lo rosari tots los dematins y als que hi fan lo sonso, los privan de menjar y de medicarse.

¿Eh que bé?

¡Viva la caritat católica y cristiana!

¡¡¡Viva!!

¿Si será ben possibilista la República francesa?

La Campana de Gracia te la paraula.

A 33,072 rals puja la cantitat recullida pera acabar las obras de la catedral de Palma.

Vamos, estich veyent que s' han d' esquilar molts ciatells, perque en la balansa de la civilisació tan pesi lo Progrés com lo Retrocés.

Trenta tres mil y pico de rals no s' arplegan tan facilment quan se tracta d' algun projecte de válua.

¡Pero habenthi sotanas entremitj!...

Tradueixo d' un diari de Palma:

Un amich nostre qu' estaba sentat á la porta d' una casa y no s' agenollá al passar lo combregar, li diguè quatre de frescas un d' aquestos sotanas de pá sucat ab ví. La prudencia del nostre amich evità lo xivarri que de segur s' hauria armat á contestarli com se merexia.

Ja va dir be Espronceda, que

«Aquí para vivir en santa calma,
ó sobra la materia ó sobra el alma.»

Y un periódich ab aquest motiu ho parodia, dihent:

«Per poder viure en aquesta nació
ó sobra 'l clero ó la Constitució.»

Enterament conformes.

Uns trempats obrers de Manresa fan alguna micá de cas de certs brams de *El Semanario*, bestia carcunda que en forma de periódich se publica en aquella ciutat.

Res de ferne cas, companys. Las escombrerías no mes deuhem tractarse que ab la pala y la escombra.

Responeulos, donchs, com se mereixen.

EPITAFIS

Va morir en Pere Ruan,
cassador que res erraba,
un dia mentres s' estava
ab l' arma á la má, apuntant.

En Pau, sota aquesta llosa,
en pau descansant está.
—Dientse Pau, está elá
que 'n pau á n' aquí reposa.

J. CAP

TERS DE PARAULAS

Substituir los pichs per lletas que llegidas horisontal y verticalment digan: La primera ratlla, un nom d' home; la segona, un ofici; la tercera, un nom de dona.

Q. RORG

GEROGLIFICH

L
OO. OO. OO.
S
O
N G R
OO. OO.

CARRILAYRE DESESPERAT

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

QUADRAT DE PARAULAS:—Vano. Amor. Noya. Ofan.

GEROGLÍFICH:—Las montanyas enclouhen las riquezas.